

Plán péče o přírodní památku Velká louka

**na období
2023–2033**

EVROPSKÁ UNIE
Evropský fond pro regionální rozvoj
Operační program Životní prostředí

Plán péče je odborný a koncepční dokument ochrany přírody, který na základě údajů o dosavadním vývoji a současném stavu zvláště chráněného území navrhuje opatření na zachování nebo zlepšení stavu předmětu ochrany ve zvláště chráněném území a na zabezpečení zvláště chráněného území před nepříznivými vlivy okolí v jeho ochranném pásmu. Plán péče slouží jako podklad pro jiné druhy plánovacích dokumentů a pro rozhodování orgánů ochrany přírody. Pro fyzické ani právnické osoby není závazný. Realizaci plánu péče zajišťuje orgán ochrany přírody příslušný ke schválení péče, a to v součinnosti s vlastníky a nájemci dotčených pozemků postupy podle § 68 zákona č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny, v platném znění.

Obsah

1. Základní údaje o zvláště chráněném území	1
1.1 Základní identifikační údaje	1
1.2 Údaje o lokalizaci území v rámci územně správního členění ČR	1
1.3 Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí	1
1.5 Překryv území s jiným typem ochrany	2
1.7 Předmět ochrany ZCHÚ	2
1.7.1 Předmět ochrany ZCHÚ podle zřizovacího předpisu	2
1.7.2 Předmět ochrany – současný stav	3
1.8 Cíl ochrany	3
2. Rozbor stavu zvláště chráněného území s ohledem na předmět ochrany	4
2.1 Popis území a charakteristika jeho přírodních poměrů	4
2.1.1 Stručný popis území a jeho přírodních poměrů	4
2.1.2 Přehled zvláště chráněných a významných ohrožených druhů rostlin a živočichů	7
2.1.3 Výčet a popis významných přirozených disturbančních činitelů působících v území v minulosti a současnosti	10
2.2 Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti a současnosti	10
2.3 Související plánovací dokumenty, správní akty a opatření obecné povahy	11
2.4 Současný stav zvláště chráněného území a přehled dílčích ploch	11
2.4.1 Základní údaje o lesích na lesních pozemcích	11
2.4.2 Základní údaje o rybnících, vodních nádržích a tocích	12
2.5 Souhrnné zhodnocení stavu předmětů ochrany, výsledků předchozí péče, dosavadních ochrannářských zásahů do území a závěry pro další postup	12
2.6 Stanovení prioritních zájmů ochrany území v případě jejich možné kolize	13
3. Plán zásahů a opatření	14
3.1 Výčet, popis a lokalizace navrhovaných zásahů a opatření v ZCHÚ	14
3.1.1 Rámcové zásady péče o ekosystémy a jejich složky nebo zásady jejich jiného využívání	14
3.1.2 Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností v území	16
3.2 Zásady hospodářského nebo jiného využívání ochranného pásma včetně návrhu zásahů a přehledu činností	16
3.3 Zaměření a vyznačení území v terénu	16
3.4 Návrhy potřebných administrativně-správních opatření v území	17
3.5 Návrhy na regulaci rekreačního a sportovního využívání území veřejností	17
3.6 Návrhy na vzdělávací a osvětové využití území	17
3.7 Návrhy na průzkum či výzkum a monitoring předmětu ochrany území	17
4. Závěrečné údaje	18
4.1 Předpokládané orientační náklady hrazené orgánem ochrany přírody podle jednotlivých zásahů (druhů činností)	18
4.2 Použité podklady a zdroje informací	18
4.3 Seznam používaných zkratk	19
4.4. Podklady pro plán péče zpracoval	19
5. Přílohy	20

1. Základní údaje o zvláště chráněném území

1.1 Základní identifikační údaje

evidenční číslo:	734
kategorie ochrany:	přírodní památka
název území:	Velká louka
druh právního předpisu, kterým bylo území vyhlášeno:	usnesení
orgán, který předpis vydal:	Okresní národní výbor Rychnov nad Kněžnou
číslo předpisu:	209
datum platnosti předpisu:	1. 7. 1982
datum účinnosti předpisu:	1. 7. 1982

1.2 Údaje o lokalizaci území v rámci územně správního členění ČR

kraj:	Královehradecký
okres:	Rychnov nad Kněžnou
obec s rozšířenou působností:	Rychnov nad Kněžnou
obec s pověřeným obecním úřadem:	Rokytnice v Orlických horách
obec:	Orlické záhoří
katastrální území:	Trčkov

Příloha:

M1 – Orientační mapa s vyznačením území

1.3 Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí

Zvláště chráněné území:

Katastrální území: 712205, Trčkov

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Výměra parcely celková podle KN (m ²)	Výměra parcely v ZCHÚ (m ²)*
688/3	693	lesní pozemek		1211452	22798
Celkem					22798

*Celé území PP leží na části jedné parcely, proto byla výměra části parcely určena jako výměra celé PP. Výměra části parcely byla stanovena odhadem v GIS. K nesouladu výměr ve vyhlášovacím předpise a tabulkách došlo rozdílným způsobem výpočtu plochy.

Ochranné pásmo:

Ochranné pásmo není vyhlášené, je jím tedy dle § 37 zákona č. 114/1992 Sb. pás do vzdálenosti 50 m od hranice ZCHÚ.

Příloha:

M2 – Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ a jeho ochranného pásma

1.4 Výměra území a jeho ochranného pásma

Druh pozemku	ZCHÚ plocha v ha	Vyhlášené OP plocha v ha	Způsob využití pozemku	ZCHÚ plocha v ha
lesní pozemky	2,2798			
vodní plochy			zamokřená plocha	
			rybník nebo nádrž	
			vodní tok	
trvalé travní porosty				
orná půda				
ostatní zemědělské pozemky				
ostatní plochy			neplodná půda	
			ostatní způsoby využití	
zastavěné plochy a nádvoří				
plocha celkem	2,2798			

1.5 Překryv území s jiným typem ochrany

národní park:
chráněná krajinná oblast (včetně zóny):
překryv s jiným typem ochrany:
mezinárodní statut ochrany:

nepřekrývá se
Orlické hory (I. zóna)
CHOPAV
nepřekrývá se

Natura 2000

ptačí oblast:
evropsky významná lokalita:

nepřekrývá se
CZ 0520600 - Trčkov

1.6 Kategorie IUCN

IV - území pro péči o stanoviště/druhy

1.7 Předmět ochrany ZCHÚ

1.7.1 Předmět ochrany ZCHÚ podle zřizovacího předpisu

Rašelinná louka s bohatou květenou.

1.7.2 Předmět ochrany – současný stav

A. ekosystémy

ekosystém	podíl plochy v ZCHÚ (%)	popis ekosystému	kód předmětu ochrany*
R2.2 Nevápnitá mechová slatiniště	31	Ekosystém se nachází na dvou izolovaných rašelinných čoučkách, na kterých se výrazně projevuje rozdílné zásobení vodou. Čoučka v západní části je sušší a rostlinné společenstvo je přechodné k vegetaci vlhkých pcháčových luk. Dominantními druhy jsou svízel severní (<i>Galium boreale</i>), ostřice obecná (<i>Carex nigra</i>), o. prosová (<i>C. panicea</i>), v biotopu se vyskytuje ostřice blešní (<i>Carex pulicaris</i>).	a
T1.5 Vlhké pcháčové louky	62	Biotop vlhkých pcháčových luk je v území plošně nejrozsáhlejší. Druhové složení se mění v závislosti na vodním režimu. Nejpodmáčenější jsou plochy v centrální a jihozápadní části území. V typických porostech se objevují druhy pcháč potoční (<i>Cirsium rivulare</i>), prstnatec májový (<i>Dactylorhiza majalis</i>), přeslička poříční (<i>Equisetum fluviatile</i>) a kohoutek luční (<i>Lychnis flos-cuculi</i>). Na území se vyskytují také přechodné typy k slatiništní a prameništní vegetaci.	c

*kód předmětu ochrany:

a = předmět ochrany spadá pod definici předmětu ochrany dle zřizovacího předpisu ZCHÚ

c = další významný ekosystém nebo jeho složka, který je navržen k doplnění mezi předměty ochrany ZCHÚ (viz i kap. 3.4)

1.8 Cíl ochrany

A. ekosystémy

ekosystém	cíl ochrany	indikátory cílového stavu
R2.2 Nevápnitá mechová slatiniště	Zachování ekosystému o dostatečné rozloze, s výskytem typických druhů, bez výskytu invazních druhů.	<ul style="list-style-type: none"> Rozloha ekosystému min. 0,7 ha. Výskyt druhů ostřice Davallova (<i>Carex davalliana</i>), suchopýr široolistý (<i>Eriophorum latifolium</i>), tolíje bahenní (<i>Parnassia palustris</i>) a violka bahenní (<i>Viola palustris</i>). Absence invazních druhů.
T1.5 Vlhké pcháčové louky	Zachování ekosystému o dostatečné rozloze, s výskytem typických druhů, bez výskytu invazních druhů.	<ul style="list-style-type: none"> Rozloha ekosystému min. 1,4 ha. Výskyt druhů ostřice obecná (<i>Carex nigra</i>), prstnatec májový (<i>Dactylorhiza majalis</i>) starček potoční (<i>Tephrosieris crispa</i>), upolín nejvyšší (<i>Trollius altissimus</i>). Absence invazních druhů.

2. Rozbor stavu zvláště chráněného území s ohledem na předmět ochrany

2.1 Popis území a charakteristika jeho přírodních poměrů

2.1.1 Stručný popis území a jeho přírodních poměrů

Obecná charakteristika:

Přírodní památka Velká louka je představována komplexem luk a ostřicovo-mechových společenstev uprostřed smíšených smrko-bukových porostů a olšin různého stáří. Území luční enklávy se nachází ve střední části Orlických hor za hřebenem v tzv. Zadním Trčkově nedaleko hranice s Polskou republikou, přibližně 2,7 km SV od vrcholu Velká Deštná. Hranici mírně svažité východně exponované louky tvoří na severním a východním okraji drobná vodoteč – pravostranný přítok Divoké Orlice.

Fytogeografické poměry a potenciální vegetace:

Území se nalézá ve fytogeografickém okrese 95 Orlické hory, podokres a) Český hřeben (fytogeografický obvod České oreofytikum (Skalický 1988)) a v kvadrantech 5664d středoevropského síťového mapování (Ehrendorfer et Hamann 1965). Potencionální přirozenou vegetaci území tvoří květnaté bučiny s kyčelnicí devítilistou (*Dentario enneaphylli-Fagetum*) (Neuhäuslová 1998).

Geologie a pedologie:

Podklad tvoří granátické svory a pararuly stroňské skupiny, částečně též sedimenty svrchní křídly (slínovce, pískovce aj.). V půdním pokryvu převažují kyselé pseudogleje s organozemí glejovou. Na okraji území se nachází kambizem dystrická. Pedologicky náleží území k pásmu humusových podzolů a typických kryptopodzolů (Faltysová et al. 2002).

Nadmořská výška: 740–758 m

Klima:

Klimaticky lokalita spadá do chladné oblasti CH6. Průměrný srážkový úhrn ve vegetačním období čítá 600–700 mm, počet dní se sněhovou pokrývkou je 120–140, průměrné denní teploty v lednu jsou -4 až -5°C, v červenci 14–15°C (Faltysová et al. 2002).

Flóra a vegetace:

Floristické inventarizační průzkumy provedly Turoňová (1986) a Čejková (2019a) a fytocenologický inventarizační průzkum provedla Čejková (2019b).

Lokalita představuje jednu z nejzachovalejších a druhově nejbohatších ukázek lučních a ostřicovo-mechových společenstev na gradientu vlhkosti a obsahu minerálních iontů v podloží, expozici a svažitosti terénu na území Orlických hor. Luční enkláva je značně podmáčená. Plošně nejvýznamněji zastoupeným biotopem jsou kontinuální přechody rašelinných luk sv. *Sphagno warnstorfiani-Tomenthypnion* a vlhkých pcháčových luk sv. *Calthion palustris*. V centrální a západní části památky převažuje vegetace vlhkých pcháčových luk as. *Scirpetum sylvatici* s drobnými lučními prameništi. V těchto porostech místy expanduje skřípina lesní (*Scirpus sylvaticus*). V této části se také ostrůvkovitě nalézají skupinky různě zapojených vzrostlých smrků vzniklých převážně nálety na vlhké a rašelinné louky, nálety lze přiřadit k biotopu podmáčených smrčín svazu *Piceion abietis*. Na kontaktu se smrky na vyvýšených a suchých místech se objevují drobné fragmenty podhorských a horských smilkových trávníků sv. *Violion caninae*. Nejcennější část území představují velmi zachovalá prameništní a slatinná

společenstva sv. *Sphagno warnstorffiani-Tomenthypnion* vázaná na minerálně bohaté pramenné vývěry. Jedná se především o slatiniště ve východní části území s bohatým výskytem ostřice Davallovy (*Carex davalliana*). Luční enkláva je uzavřena v lesních porostech. Na okrajích do území přírodní památky zasahují i fragmenty lesních ekosystémů. V západní a severovýchodní části se vyvíjí mladé smrkové olšiny sv. *Alnion incanae*. V ostatních částech se jedná o nepůvodní smrčiny.

Z floristického hlediska se jedná o území velmi bohaté s výskytem pestré škály druhů, lučních a slatinných společenstev a řady ohrožených a vzácných druhů rostlin vázaných na tyto biotopy. Mezi nejvýznamnějšími lze uvést výskyt druhů konkurenčně slabých či vázaných na minerálně bohaté podklady, konkrétně ostřice Davallovy (*Carex davalliana*), suchopýru široolistého (*Eriophorum latifolium*), na neutrální až kyselé půdy a specifickou trofií vázanou ostřicí blešní (*Carex pulicaris*), nebo toliji bahenní (*Parnassia palustris*), která se v Orlických horách vyskytuje velmi vzácně. Zastoupena je zde i řada dalších vzácných a ohrožených druhů vlhkých a slatinných luk např. prstnatec májový (*Dactylorhiza majalis*), škarda měkká čertkusolistá (*Crepis mollis* subsp. *hieracioides*), upolín nejvyšší (*Trollius altissimus*), hojně starček potoční (*Tephrosia crispa*) a kozlík dvoudomý (*Valeriana dioica*).

Bryologie:

Bryofloristický průzkum území provedla Štechová (2006).

Druhové složení mechorostů na lokalitě je poměrně pestré. Vyskytuje se zde několik druhů, které jsou svým výskytem vázané na stanoviště s bazickým podkladem. Jedná se například o štírovec prostřední (*Scorpidium cossonii*), vlasolistec vlhkomilný (*Tomentypnum nitens*), hrubožebrec tuhý (*Palustriella decipiens*) a zelenku hvězdovitou (*Campylium stellatum*). Tyto druhy jsou vesměs soustředěny do nejvlhčích částí lokality, hojně rostou podél mělkých stružek a příkopů. Naopak v sušších partiích lokality můžeme najít řadu dalších, někdy i více acidofilních druhů, což zvyšuje celkovou druhovou diverzitu. Na lokalitě bylo nalezeno celkem 32 druhů mechorostů (tři druhy játrovek a 29 druhů mechů).

Cenným nálezem je druh bařinatka obrovská (*Calliergon giganteum*), který je považován spíše za druh nížin a pahorkatin. Na lokalitě roste ve zvodnělých příkopech a jeho populace je zde poměrně velká. Naopak typickým druhem horských oblastí je hrubožebrec tuhý (*Palustriella decipiens*), který dává přednost prameništím a bažinám na bazických podkladech. Zelenka hvězdovitá (*Campylium stellatum*), štírovec prostřední (*Scorpidium cossonii*), rokyt luční (*Hypnum pratense*) a vlasolistec vlhkomilný (*Tomentypnum nitens*) jsou druhy, které byly v minulosti hojné na rašelinných a slatinných loukách a na lučních prameništích po celé ČR. V důsledku odvodňování a dalších negativních zásahů na těchto biotopech jsou dnes řazeny mezi druhy blízké ohrožení. Na PP Velká louka jsou jejich populace velmi hojné především ve vlhčích a bazičtějších částech louky. Většina rašeliničů vyhledává spíše kyselá stanoviště, existuje mezi nimi několik výjimek jako rašelinič Warnstorffův (*Sphagnum warnstorffii*) a r. modřínový (*S. contortum*). Tyto dva druhy mají zajímavě rozděleny ekologické niky; rostou ve stejných chemických podmínkách, ale mají různé preference k vlhkostnímu gradientu (Hájková et Hájek 2004). Rašelinič modřínový (*S. contortum*) roste na Velké louce nejčastěji přímo ve vodě, zatímco rašelinič Warnstorffův (*S. warnstorffii*) vyhledává spíše sušší části lokality a různé terénní vyvýšeniny.

Mykologie:

Mykologický inventarizační průzkum provedla Tejklová (2021). Během průzkumu bylo nalezeno 143 taxonů hub. Většina zaznamenaných taxonů systematicky náleží ke stopkovýtrusým houbám (Basidiomycota), druhou nejpočetnější systematickou skupinou jsou vřeckovýtrusé houby (Ascomycota). Nejvíce taxonů pak z hlediska trofických skupin náleží k mykorrhizním a lignikolním druhům. Růst hub na lokalitě je značně ovlivněn kolísáním

hladiny spodní vody na lokalitě. Celkem bylo zaznamenáno 16 druhů zařazených na Červeném seznamu (Holec et Beran 2006). V biotopech nevápnitých mechových slatinišť a vlhkých pcháčových luk bylo zaznamenáno několik druhů na tlející biomase rostlin, např.: *Arthrimum curvatum* var. *minus* a chlupečka (*Cistella albidolutea*). V minulosti zde byla zaznamenána voskovka juchtová (*Hygrocybe russocoriacea*), kterou se nepodařilo potvrdit. V horských olšinách s olší šedou byla zaznamenána olšovička *Alnicola citrinella*, na spadlých větvích olše ponořených ve vodě byla nalezena voskovička hladká (*Hymenoscyphus imberbis*), na sklerotizovaných žilkách listů pak vyrůstala terčka olšová (*Rutstroemia conformata*). Z minulosti jsou z lokality známy dva vzácné druhy vázané na olše – ryzec lilákový (*Lactarius lilacinus*) a holubinka olšinná (*Russula pumila*), které se nepodařilo ověřit. V podmáčených a kulturních smrčínách (včetně soliterních smrků v louce) byly zaznamenány lošákovec d'ubkatý (*Hydnellum scrobiculatum*) a l. palčivý (*Hydnellum peckii*), lošák jelení (*Sarcodon imbricatus*), kuřátka horská (*Ramaria largentii*), líha zakouřená (*Lyophyllum deliberatum*), ryzec hnědočervený (*Lactarius badiosanguineus*) a r. Bresadolův (*L. zonarioides*), pavučinec postříkaný (*Cortinarius herpeticus*) z kornatcovitých pak pavučiník úzkovýtrusý (*Botryobasidium intertextum*), z méně běžných druhů pak ryzec d'ubkovaný (*Lactarius scrobiculatus*) a pavučinec mnohotvárný (*Cortinarius multiformis*).

Fauna:

Zachovalá a bohatá rostlinná společenstva podmiňují výskyt na ně vázané vzácné entomofauny. Jedná se o mimořádně cennou lokalitu s výskytem některých tyrfofilních druhů, v Orlických horách jinak zřejmě výjimečných. Inventarizační průzkum bezobratlých živočichů provedli Křivan et Jelínek (2010). Během průzkumu bylo zjištěno 120 druhů brouků. K významným nálezům se řadí druhy potápník *Ilybius crassus* a vodomil *Crenitis punctatostriata*. Oba reprezentují typické zástupce tyrfofilních druhů. K dalším zajímavějším nálezům patří také některé druhy s vazbou na biotop podhorských vodních toků, zejména šterkových náplavů a lavic. K těm patří střevlíci *Bembidion geniculatum* a *B. stomoides*. K zajímavým nálezům xylofágních brouků lze řadit tesaříka *Judolia sexmaculata*, který je typickým druhem horských smrčín, a také druh *Scaptia fuscula*.

Na lokalitě bylo zjištěno 25 druhů denních motýlů a dva druhy vřetenušek. Z významných druhů lze uvést např. perleťovec kopřivový (*Brenthis ino*) a okáč černohnědý (*Erebia ligea*).

Vážky jsou zastoupeny celkem 12 druhy, z nichž 6 je uvedeno v Červeném seznamu.

Na lokalitě bylo během průzkumu zjištěno celkem 69 druhů pavouků, z nichž 2 jsou uvedeny v Červeném seznamu. Největší druhová diverzita je tvořena drobnými zástupci čeledi Linyphiidae – plachetnatkovití (celkem 30 druhů), na lokalitě vázaných především na mechové patro či bylinnou vegetaci zachovalé rašelinné louky. Kromě běžných mokřadních druhů můžeme nalézt rovněž několik druhů vzácných a regionálně významných. Lokalita je tak významným refugiem pavouků vázaných na rašelinné biotopy, vlhké louky a okraje horských lesů (Křivan & Jelínek 2010).

Ve vytvořených vodních tůních se pravidelně rozmnožují desítky až stovky čolků horských (*Ichthyosaura alpestris*) a skokanů hnědých (*Rana temporaria*).

Velcí savci jsou důležitou součástí biologické rozmanitosti. V Orlických horách se v poslední době šíří vlk obecný (*Canis lupus*) a dají se očekávat i další záznamy rysa ostrovida (*Lynx lynx*), nebo velkých kopytníků. Tyto druhy ke svému životu potřebují rozsáhlá teritoria a možnost pohybu na velké vzdálenosti. Území PP Velká louka je součástí rozsáhlého území, které těmto živočichům poskytuje vhodné biotopy (Křivan & Jelínek 2010).

2.1.2 Přehled zvláště chráněných a významných ohrožených druhů rostlin a živočichů

druh	kategorie podle vyhlášky č. 395/1992 Sb.*	stupeň ohrožení**	popis biotopu druhu v ZCHÚ a aktuální početnost nebo vitalita populace, další poznámky
Rostliny			
kontryhel příbuzný (<i>Alchemilla propinqua</i>)		DD	roztoušeně v loukách, v krajích tůní a smrkových remízů
ostřice Davallova (<i>Carex davalliana</i>)	O	EN	roztouženě až hojně na slatinné louce, kolem 500 trsů
ostřice blešní (<i>Carex pulicaris</i>)	O	EN	roztoušeně, slatiniště, kolem 200 trsů
prstnatec májový (<i>Dactylorhiza majalis</i>)	O	NT	hojně po celé ploše území
suchopýr širolistý (<i>Eriophorum latifolium</i>)		EN	ojedinele, severní výběžek, centrální a jižní část nejzachovalejšího nevápnitého mechového slatiniště
jednokvíték velekvěť (<i>Moneses uniflora</i>)	SO	EN	stovky jedinců, SV hranice území na kontaktu se smrčínami
tolije bahení (<i>Parnassia palustris</i>)	O	EN	ojedinele, centrální část nejzachovalejších nevápnitých mechových slatinišť, chybí v severním cípu a při jižním okraji plochy, kolem sta růžic
vemeník zelenavý (<i>Platanthera chlorantha</i>)	O	VU	vzácně, SV území, sušší část pcháčové louky, jeden jedinec
upolín nejvyšší (<i>Trollius altissimus</i>)	O	VU	roztoušeně, východní část území, kolem 250 – 300 růžic
kýchavice bílá Lobelova (<i>Veratrum album</i> subsp. <i>lobelianum</i>)	O		ojedinele, vlhké pcháčové louky
Mechorosty			
baňatka Mildeova (<i>Brachythecium mildeanum</i>)		LC-att	roztoušeně, nejvíce podél mělkých stružek a příkopů
bařinatka obrovská (<i>Calliergon giganteum</i>)		VU	roztoušeně, nejvíce podél mělkých stružek a příkopů
zelenka hvězdovitá (<i>Campylium stellatum</i>)		LR-nt	hojně podél mělkých stružek a příkopů
krondlovka netíkovitá (<i>Fissidens adianthoides</i>)		LC-att	roztoušeně, nejvíce podél mělkých stružek a příkopů
rokyt luční (<i>Hypnum pratense</i>)		LR-nt	roztoušeně, nejvíce podél mělkých stružek a příkopů
hrubožebrec tuhý (<i>Palustriella decipiens</i>)		LR-nt	hojně podél mělkých stružek a příkopů
měřík vyvýšený (<i>Plagiomnium elatum</i>)		LC-att	roztoušeně, nejvíce podél mělkých stružek a příkopů
měřík oválný (<i>Plagiomnium ellipticum</i>)		LC-att	roztoušeně, nejvíce podél mělkých stružek a příkopů
štírovec závitkolistý (<i>Scorpidium revolvens</i>)		LR-nt	hojně podél mělkých stružek a příkopů
rašeliník modřínový (<i>Sphagnum contortum</i>)		LR-nt	roztoušeně, nejvíce podél mělkých stružek a příkopů
rašeliník Warnstorffův (<i>Sphagnum warnstorffii</i>)		LR-nt	roztoušeně, nejvíce podél mělkých stružek a příkopů
vlasolistec vlhkomilný (<i>Tomentypnum nitens</i>)		LR-nt	hojně podél mělkých stružek a příkopů
Houby			

druh	kategorie podle vyhlášky č. 395/1992 Sb.*	stupeň ohrožení**	popis biotopu druhu v ZCHÚ a aktuální početnost nebo vitalita populace, další poznámky
pavučiník úzkovýtrusý (<i>Botryobasidium intertextum</i>)		NT	vzácně, na plodnici troudatce kopytovitého na padlém smrku
pavučinec postříkaný (<i>Cortinarius herpeticus</i>)		DD	ojedíněle, okraj louky pod smrky
lošákovec palčivý (<i>Hydnellum peckii</i>)		EN	vzácně, okraj louky pod smrky
lošákovec d'ubkatý (<i>Hydnellum scrobiculatum</i>)		VU	roztroušeně, pod solitárními smrky v louce
voskovka juchtová (<i>Hygrocybe russocoriacea</i>)		CR	luční porost, nepotvrzena
ryzec hnědočervený (<i>Lactarius badiosanguineus</i>)		EN	vzácně, okraj louky pod smrky
ryzec lilákový (<i>Lactarius lilacinus</i>)		EN	nepotvrzen
ryzec Bresadolův (<i>Lactarius zonarioides</i>)		EN	ojedíněle, okraj louky u potoka
líha zakouřená (<i>Lyophyllum deliberatum</i>)		EN	ojedíněle, okraj louky pod smrky, olšemi a břízou
rosoloklihatka čirá (<i>Neobulgaria pura</i>)		NT	vzácně, na padlém kmeni v ochranném pásmu
bochníček potochník (<i>Pachyella babingtonii</i>)		EN	vzácně, smrkové dřevo v potoce
kropenatec kapkovitý (<i>Panaeolus guttulatus</i>)		CR	ojedíněle, lem louky na pokosené biomase
kropenatec lemovaný (<i>Panaeolus cinctulus</i>)		EN	ojedíněle, lem louky na pokosené biomase
hlíva hnízdovitá (<i>Phyllotopsis nidulans</i>)		NT	vzácně, na padlém bukovém kmenu v ochranném pásmu
štitovka síťnatá (<i>Pluteus phlebophorus</i>)		EN	vzácně, na padlém kmeni v ochranném pásmu
kuřátka horská (<i>Ramaria largentii</i>)		CR	ojedíněle, okraj louky pod smrky
holubinka olšinná (<i>Russula pumila</i>)	O	NT	olšiny, nepotvrzena
lošák jelenní (<i>Sarcodon imbricatus</i>)		NT	vzácně, okraj louky pod smrky
rozděrka splývavá (<i>Sistotrema confluens</i>)		VU	ojedíněle, na břehu potoka v ochranném pásmu
Bezobratlí			
Brouci			
<i>Aplotarsus incanus</i>		NT	hojně, luční porost
<i>Crenitis punctatostriata</i>		NT	vzácně, rašelinné tůně
<i>Eubria palustris</i>		VU	hojně, prameniště, reliktní druh
<i>Helophorus arvernensis</i>		NT	vzácně
<i>Ilybius aenescens</i>		NT	ojedíněle
<i>Ilybius crassus</i>		NT	vzácně, rašelinné tůně
<i>Luperus viridipennis</i>		EN	vzácně
zlatohlávek tmavý (<i>Oxythyrea funesta</i>)	O		vzácně
Motýli			
perleťovec dvanáctitečný (<i>Boloria selene</i>)		NT	ojedíněle
okáč černohnědý (<i>Erebia ligea</i>)		NT	vzácně

druh	kategorie podle vyhlášky č. 395/1992 Sb.*	stupeň ohrožení**	popis biotopu druhu v ZCHÚ a aktuální početnost nebo vitalita populace, další poznámky
okáč ječmínkový (<i>Lasiommata maera</i>)		NT	ojediněle
ohniváček modrolelý (<i>Lycaena hippothoe</i>)		NT	hojně, luční porost
ohniváček celíkový (<i>Lycaena virgaureae</i>)		NT	vzácně, luční porost
hnědásek jitrocelový (<i>Melitaea athalia</i>)		NT	vzácně
hnědásek rozrazilový (<i>Melitaea diamina</i>)		VU	vzácně
přástevník jitrocelový (<i>Parasemia plantaginis</i>)		VU	ojediněle
modrásek ušlechtilý (<i>Polyommatus amandus</i>)		NT	vzácně
Vážky			
šídlo sítinové (<i>Aeshna juncea</i>)		NT	ojediněle, tůň a prameniště
šidélko kopovité (<i>Coenagrion hastulatum</i>)		NT	vzácně, tůň
vážka čárkovaná (<i>Leucorrhinia dubia</i>)		NT	ojediněle, rašelinné tůň
vážka jasnokvrnná (<i>Leucorrhinia pectoralis</i>)	SO	NT	vzácně, možný zálet z jiné lokality
klínatka rohatá (<i>Ophiogomphus cecilia</i>)	SO	NT	vzácně, recentně nepotvrzena
lesklíse severská (<i>Somatochlora arctica</i>)		VU	hojně, rašelinné tůň
Pavouci			
pavučenka nosatá (<i>Nusoncus nasutus</i>)		VU	vzácně, okraje smrčín
Obratlovci			
čírka obecná (<i>Anas crecca</i>)	O	CR	vzácně, tůň
ropucha obecná (<i>Bufo bufo</i>)	O	VU	ojediněle, rozmnožování v tůních
čolek horský (<i>Ichtyosaura alpestris</i>)	SO	VU	ojediněle, rozmnožování v tůních
rejsek horský (<i>Sorex alpinus</i>)	SO	VU	vzácně

* podle vyhlášky č. 395/1992 Sb., v platném znění: KO – kriticky ohrožený, SO – silně ohrožený, O – ohrožený

**** dle červených seznamů ČR:**

Cévnaté rostliny, lišejníky, houby, bezobratlí, obratlovci: CR – kriticky ohrožený, EN – ohrožený, VU – zranitelný, NT – téměř ohrožený, DD – taxon, o němž jsou nedostatečné údaje, LC – málo dotčený; podle Grulich et Chobot (2017), Holec et Beran (2006), Hejda et al. (2017), Chobot et Němec (2017)

Mechorosty: VU – zranitelný, LC-att – taxon vyžadující pozornost, LR-nt – taxony blízké ohrožení; podle Kučera et al. (2012)

2.1.3 Výčet a popis významných přirozených disturbančních činitelů působících v území v minulosti a současnosti

a) abiotické disturbanční činitele

Zásadním abiotickým činitelem je sucho, které ovlivňuje větší část území a kvůli kterému dochází k ruderalizaci porostů a k expanzivnímu šíření rostlinných druhů. V terénních depresích ve střední části území však dochází ke stagnaci vody. Díky tomu se v území šíří skřípina lesní (*Scirpus sylvaticus*). Vítr způsobuje vývraty mělce kořenících smrků, které jsou roztroušeny v biotopech podmačených luk. Vznikají tak prohlubně někdy až charakteru malých tůní. Dochází rovněž k vývratům z lesa do luk a k jejich nepřímému ovlivnění.

b) biotické disturbanční činitele

Luční porosty jsou rozrývány divokými prasaty. Celá plocha je silně ovlivněna zejména jelení zvěří. Pastva je nerovnoměrná, místy intenzivní a způsobuje zvyšování trofie. V lesních porostech se objevují kůrovcovití brouci, prozatím nedošlo k jejich namnožení až ke kalamitním stavům.

2.2 Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti a současnosti

a) ochrana přírody

Jedná se o jednu z nejzachovalejších a druhově nejbohatších ukázek vlhkých rašelinných luk a slatinišť na vývěrech minerálně obohacených vod, které jsou v Orlických horách ojedinělé. Území bylo vyhlášeno v roce 1982 jako chráněný přírodní výtvor. V roce 1992 bylo převedeno do kategorie přírodní památka.

V roce 2005 bylo nařízením vlády č. 132/2005 Sb. území PP Velká louka zařazeno do národního seznamu evropsky významných lokalit v rámci soustavy Natura 2000 jako součást rozsáhlejší lokality EVL Trčkov.

Pozemek byl vrácen v restituci soukromému vlastníkovi, s jehož souhlasem probíhá péče o přírodní památku Velká louka hrazená z prostředků MŽP.

b) lesní hospodářství

Oblast zadního Trčkova, kde se nachází PP Velká louka, byla zřejmě vždy součástí většího lesního komplexu, jak je patrné na mapách I. a II. vojenského mapování z let 1764–1768 a 1780–1783, 1836–1852 (zdroj <http://oldmaps.geolab.cz>). V průběhu 80. a 90. let 20. století došlo k velkoplošnému uvolnění okolních smrkových porostů především z jižní a východní strany. Nyní na těchto plochách odrůstají nové smrkové kulticenózy. Porosty na severní a severovýchodní hranici rezervace jsou částečně proschlé. Území leží na lesním pozemku, ale prakticky celá plocha patří k bezlesí.

c) zemědělské hospodaření

Bezlesí je na území přírodní památky patrné již z I. vojenského mapování (Josefského) z let 1764–1768 a 1780–1783 a také z II. Mapování vojenského (Františkovo) z let 1836–1852 (zdroj <http://oldmaps.geolab.cz>). Lze proto předpokládat, že toto území bylo po staletí extenzivně obhospodařováno. Louka byla zřejmě do druhé světové války kosena. Pro lepší podmínky při hospodaření byly vytvořeny mělké odvodňovací příkopy. Ty jsou dodnes na louce patrné a některé se samovolně obnovily. Díky tomu se na území nachází pestrá škála mikrostanovištních

podmínek, které napomáhají udržení druhové diverzity organismů. Aktivní přístup k ochraně vzácných nevápnitých mechových slatinišť nastal až v 90. letech 20. století.

d) myslivost

Na území PP se nachází honitba 5213106078 – Trčkov (zdroj: <http://www.uhul.cz>). Při severní hranici území stojí posed přibližně 10 m SV od cesty. Díky tomu dochází k částečné redukci tlaku lesní zvěře v území.

e) rekreace a sport

Území PP není rekreačně ani sportovně využíváno.

2.3 Související plánovací dokumenty, správní akty a opatření obecné povahy

- CHOPAV Orlické hory – nařízení vlády ČSR č. 40/1978 Sb. ze dne 19. 4. 1978
- ÚP Orlické Záhoří schválen v r. 2015
- Vládní nařízení č. 132/2005 Sb., kterým se stanoví národní seznam evropsky významných lokalit
- Souhrn doporučených opatření pro EVL Trčkov, schválený MŽP v roce 2022
- LHP pro LHC č. 507705, Colloredo Opočno, platnost: 1. 1. 2014–31. 12. 2024

2.4 Současný stav zvláště chráněného území a přehled dílčích ploch

2.4.1 Základní údaje o lesích na lesních pozemcích

Přírodní lesní oblast	25 – Orlické hory
Lesní hospodářský celek / zařizovací obvod	LHC Colloredo Deštné (507729)
Výměra LHC (zařizovacího obvodu) v ZCHÚ (ha)	2,08
Období platnosti LHP (LHO)	1. 1. 2014 – 31. 12. 2023
Organizace lesního hospodářství	Lesy Colloredo-Mansfeld, s. r. o.

Přehled výměr a zastoupení souborů lesních typů

Přírodní lesní oblast:				
Soubor lesních typů (SLT)*	Název SLT	Přirozená dřevinná skladba SLT	Výměra (ha)	Podíl (%)
6V	Vlhká smrková bučina	BK 3 JD 4 SM 3 KL JS OL	0,1384	
6R	Svěží rašelinná smrčina	SM 10 JD OL	2,085	
6G	Podmáčená smrková jedlina	SM 4 JD 4 OL 2 BK	0,055	
Celkem			2,2784	100

Celé území PP leží na pozemcích určených k plnění funkcí lesa (PUPFL). Plocha je v LHP vymezena z velké části jako bezlesí, okrajově do ní zasahují okolní lesní porosty.

Přílohy:

T1 – Popis dílčích ploch a objektů na bezlesí a výčet plánovaných zásahů v nich

M3 – Mapa dílčích ploch a objektů

M4 – Lesnická mapa typologická

2.4.2 Základní údaje o rybnících, vodních nádržích a tocích

Název vodního toku	PP Divoké Orlice č. 28
Číslo hydrologického pořadí	1-02-01-0010
Úsek dotčený ochranou (řkm od–do)	1 – 2
Charakter toku	lososové vody
Příčné objekty na toku	-
Manipulační řád	-
Správce toku	Lesy ČR s.p.
Správce rybářského revíru	MO ČRS 5058 Rychnov nad Kněžnou, Východočeský územní svaz
Rybářský revír	453 061 Orlice Divoká 9
Zarybnovací plán	Není prováděn – přirozená reprodukce ryb. Bezejmenné přítoky hlavního bezejmenného toku bez ichtyocenózy.

Přílohy:

T1 – Popis dílčích ploch a objektů na bezlesí a výčet plánovaných zásahů v nich

M3 – Mapa dílčích ploch a objektů

2.5 Souhrnné zhodnocení stavu předmětů ochrany, výsledků předchozí péče, dosavadních ochrannářských zásahů do území a závěry pro další postup

A. ekosystémy

ekosystém:	R2.2 Nevápnitá mechová slatiniště	
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje ekosystému ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům	
rozloha ekosystému min. 0,7 ha	rozloha ekosystémů je stálá, cca 0,7 ha	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý
výskyt druhů ostřice Davallova (<i>Carex davalliana</i>), suchopýr širolistý (<i>Eriophorum latifolium</i>), tolije bahenní (<i>Parnassia palustris</i>) a violka bahenní (<i>Viola palustris</i>)	druhy ostřice Davallova (<i>Carex davalliana</i>), suchopýr širolistý (<i>Eriophorum latifolium</i>), tolije bahenní (<i>Parnassia palustris</i>) a violka bahenní (<i>Viola palustris</i>) se na lokalitě trvale vyskytují	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý
absence invazních druhů	invazní druhy se v ekosystému nevyskytují	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý

ekosystém:	T1.5 Vlhké pcháčové louky	
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje druhu ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům	
rozloha ekosystému min. 1,4 ha	rozloha ekosystémů je stálá cca 1,4 ha	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý
výskyt druhů ostřice obecná (<i>Carex nigra</i>), prstnatec májový (<i>Dactylorhiza majalis</i>)	druhy ostřice obecná (<i>Carex nigra</i>), prstnatec májový (<i>Dactylorhiza majalis</i>) starček potoční (<i>Tephrosia crispa</i>), upolín nejvyšší (<i>Trollius altissimus</i>) se na lokalitě trvale vyskytují	
	stav:	dobrý

starček potoční (<i>Tephrosia crassa</i>), upolín nejvyšší (<i>Trollius altissimus</i>)	trend vývoje:	setrvalý
absence invazních druhů	invazní druhy se v ekosystému nevyskytují	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý

V 90. letech minulého století začala být louka pravidelně obhospodařována a bylo na ní vytvořeno několik tůní, díky čemuž si vegetace zachovala pestrá mikrostaništní strukturu. Obnovené pravidelné hospodaření v podobě seče na části území a redukce náletových dřevin v roce 1993 mělo v zásadě pozitivní efekt na vegetaci a došlo k obnově cenné mikrostaništní struktury. V období 1994–2005 byla kosena převážně východní polovina území. Od roku 2008 bylo území památky rozděleno přibližně na dvě poloviny. Cílem managementu v západní části rezervace bylo potlačit konkurenčně silné druhy – především rozsáhlé porosty skřípiny lesní (*Scirpus sylvaticus*). V roce 2009 byla opět pokosena východní část. Účelem rozdělení lokality na dvě poloviny bylo mimo jiné zajistit mozaikovitost managementu, což je podstatné především pro úspěšné přežívání entomofauny a úspěšnou generativní reprodukci řady druhů rostlin.

2.6 Stanovení prioritních zájmů ochrany území v případě jejich možné kolize

Střety způsobené prováděným managementem se nepředpokládají.

3. Plán zásahů a opatření

3.1 Výčet, popis a lokalizace navrhovaných zásahů a opatření v ZCHÚ

3.1.1 Rámcové zásady péče o ekosystémy a jejich složky nebo zásady jejich jiného využívání

a) péče o lesní ekosystémy na lesních pozemcích

Rámcová směrnice péče o lesní porosty na lesních pozemcích

Číslo směrnice	Kategorie lesa	Soubory lesních typů	Cílový předmět ochrany
1	les zvláštního určení	6V, 6R, 6G	T1.5 vlhké pcháčové louky, R2.2 rašelinné louky a nevápnitá mechová slatiniště
Předpokládaná cílová druhová skladba dřevin			
SLT	Druhy dřevin a jejich orientační podíly v cílové druhové skladbě (%)		
6V	BK 3 JD 4 SM 3 KL JS OL		
6R 6G	SM 10 JD OL		
	SM 4 JD 4 OL 2 BK		
Porostní typ A			
Smrkový			
Základní rozhodnutí			
Hospodářský způsob (forma)			
Výběrný			
Obmýetí*	Obnovní doba*		
80	nepřetržitá		
Dlouhodobý cíl péče o lesní porosty			
Ve střední a východní části rezervace redukovat náletové dřeviny a prosvětlovat zapojené lesní porosty na kontaktu s lučními porosty pro zachování nelesních lučních a rašelinných společenstev. Kulturní smrčinu zasahující okrajově do západní a východní části rezervace postupně přeměnit na porost přirozené druhové skladby.			
Způsob obnovy a obnovní postup			
Přeměnu kulturní smrčiny provádět výběrným způsobem. Vytěženou hmotu vyklízovat šetrnými způsoby: např.: s větvemi, za zámru, na sněhové pokrývce, koněm, navijákem. Zalesnění provádět kotlíkovým způsobem.			
Způsob zalesnění, stanovení druhů a procento melioračních a zpevňujících dřevin při obnově porostu			
Jamkovou sadbou budou vysazovány sazenice jedle bělokoré a buku lesního místní provenience. Bude podporována přirozená obnova smrku ztepilého. Předpokládá se, že se do rozvolňovaných porostů přirozeně rozšíří jasan ztepilý, olše šedá, popř. další listnáče, které budou plnit funkci melioračních a zpevňujících dřevin.			
Dřeviny uplatňované při zalesnění za použití umělé obnovy (%)			
SLT	druh dřeviny	komentář k způsobu použití dřeviny při umělé obnově	
6V	BK 3 JD 4 SM 3 KL JS OL	Použít školkované sazenice vhodné provenience.	
6G	SM 4 JD 4 OL 2 BK		
6R	SM 10 JD OL		
Péče o nálety, nárosty a kultury a výchova porostů,			
Případná ochrana proti zvěři bude provedena oplocenkami.			
Opatření ochrany lesa včetně provádění nahodilých těžeb			
Aktivní likvidace kůrovcových stromů a jejich vyklízování šetrnými způsoby: např.: s větvemi, za zámru, na sněhové pokrývce, koněm, navijákem.			
Poznámka			
Možná asanace poškozených a odumřelých stromů v okolí lesních cest.			

Příloha:**M4 – Lesnická mapa typologická****b) péče o ekosystémy na bezlesí****Rámcová směrnice péče o ekosystémy na bezlesí**

Ekosystém	R2.2 Nevápnitá mechová slatiniště
Typ managementu	kosení
Vhodný interval	1× za rok
Minimální interval	1× za 2 roky
Prac. nástroj / hosp. zvíře	křovinořez, ručně vedená sekačka
Kalendář pro management	1. 7. až 30.8.
Upřesňující podmínky	Kosit ve dvou termínech, aby každý rok mohla dozrát semena vzácných druhů (tolije bahenní a ostrice blešní). Rozestup mezi jednotlivými sečeními bude minimálně 6 týdnů. Pokosená biomasa bude z lokality odvážena.

Ekosystém	T1.5 Vlhké pcháčové louky
Typ managementu	kosení
Vhodný interval	1× za rok
Minimální interval	1× za 2 roky
Prac. nástroj / hosp. zvíře	křovinořez, ručně vedená sekačka
Kalendář pro management	15. 6. až 30. 8.
Upřesňující podmínky	Obecně kosit 1× za rok, plošky, na kterých se rozrůstá skřípina lesní a třtina křovištní kosit 2× za rok. Pokosená biomasa bude z lokality odvážena.

Ekosystém	R2.2 Nevápnitá mechová slatiniště, T1.5 Vlhké pcháčové louky
Typ managementu	vyřezání náletů a vzrostlých stromů v lučních porostech
Vhodný interval	jednorázově
Minimální interval	-
Prac. nástroj / hosp. zvíře	křovinořez, motorová pila, traktor
Kalendář pro management	1. 10. až 31. 3.
Upřesňující podmínky	Dřevní hmotu odvézt z lokality. Stromy z louky vytahovat s větvemi. Pracovat šetrně, například: na zmrzlé půdě, sněhové pokrývce nebo navijákem.

Ekosystém	T1.5 Vlhké pcháčové louky
Typ managementu	tvorba a obnova mělkých stružek
Vhodný interval	1× za 5 let
Minimální interval	1× za 10 let
Prac. nástroj / hosp. zvíře	rýč
Kalendář pro management	1. 9. až 30. 11.
Upřesňující podmínky	Mělké stružkování tzv. na rýč. Opatření musí předcházet detailní průzkum hydrologických poměrů v zamýšlené trase stružky. Trasa stružky nesmí vést po vrstevnici. Stružkování provádět pouze za účelem potlačení skřípiny lesní, která v zamokřených depresích v pcháčových loukách expanduje a dosahuje vysokých pokryvností. Potlačování skřípiny pouze kosením se jeví jako málo efektivní vzhledem k výběžkatému oddenku.

Ekosystém	R2.2 Nevápnitá mechová slatiniště, T1.5 Vlhké pcháčové louky
Typ managementu	tvorba tůní
Vhodný interval	1x za 5 let
Minimální interval	1x za 10 let
Prac. nástroj / hosp. zvíře	rýč, krácející bagr
Kalendář pro management	1. 10. až 31. 3.

Upřesňující podmínky	Tvorba tůň k podpoře mikrostanolištní struktury a rozmnožování obojživelníků a bezobratlých v místech, kde nebudou významně dotčeny ZCHD rostlin. Přednostně budou tůně tvořeny ručně podle platných standardů péče o přírodu a krajinu.
----------------------	--

d) péče o populace a biotopy rostlin a hub

V případě výskytu invazních druhů nebo při expanzi původních druhů tento výskyt potlačovat primárně sečí ve vhodných termínech.

e) péče o populace a biotopy živočichů

Vyskytující se významné druhy živočichů jsou navázány na místní rostlinná společenstva a jejich prosperita souvisí s péčí o tato společenstva. Z důvodu zachování diverzity bezobratlých živočichů, zejména hmyzu, budou luční plochy koseny tak, aby vždy poměrná část lučních společenstev zůstala nepokosená – plochy vyňaté z konkrétního zásahu budou posečeny v následujícím termínu, kdy jiné dočasně vyňaté plochy vzniknou jinde. Rozestup mezi jednotlivými sečemi bude minimálně 6 týdnů.

Pro podporu rozmnožování obojživelníků a bezobratlých živočichů budou v lokalitě vytvářeny drobné tůně podle platných standardů péče o přírodu a krajinu.

V lokalitě nebudou vytvářena krmeliště pro zvěř.

3.1.2 Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností v území

a) ekosystémy na bezlesí

Přílohy:

T1 – Popis dílčích ploch a objektů na bezlesí a výčet plánovaných zásahů v nich

M3 – Mapa dílčích ploch a objektů

3.2 Zásady hospodářského nebo jiného využívání ochranného pásma včetně návrhu zásahů a přehledu činností

Lesní porosty v ochranném pásmu nemají bezprostřední vliv na zachování předmětů ochrany a celkový stav ZCHÚ. Nepřípustné je hnojení lesních porostů, odvodnění, velkoplošné způsoby obnovy (tím je míněno – pasečný způsob obnovy na více místech během jednoho decennia v ochranném pásmu PP) apod., které mohou způsobovat vyšší vyplavování živin do okolí. Při zpracování těžeb byla v minulosti prováděna manipulace se dřevem na území přírodní památky. Manipulace se dřevem na území památky je možná pouze v zimních měsících respektive při zámruzu či sněhové pokrývce, v jiném období je nezbytná konzultace se Správou CHKO Orlické hory.

3.3 Zaměření a vyznačení území v terénu

Obnova značení hranic ZCHÚ v terénu podle vyhlášky č. 45/2018 Sb. Obnova značení bude provedena dvakrát za období trvání plánu péče. Území není geodeticky zaměřeno.

3.4 Návrhy potřebných administrativně-správních opatření v území

a) vyhlášovací dokumentace

Zřizovací výnos z roku 1982 je svým zněním zastaralý. Není v něm definován předmět ochrany, cíl ochrany a problematicky formuluje některé ochranné podmínky. Tento nedostatek musí být vyřešen novým vyhlášením chráněného území.

b) návrhy potřebných správních rozhodnutí o výjimkách, povoleních nebo souhlasech

V rámci tvorby a schvalování LHP zachovat území jako bezlesí.

c) ostatní

Nejsou

3.5 Návrhy na regulaci rekreačního a sportovního využívání území veřejností

Území PP je odlehlé, uzavřené v komplexu lesních porostů a nevede k němu žádná turisticky značená cesta. Tento stav je žádoucí zachovat – případné zavedení turistické stezky nebo jakékoliv rekreační a sportovní využití území by mohlo vést k poškození předmětů ochrany. Mohlo by dojít např. k narušení půdního drnu a vodního režimu lokality, k vnesení nepůvodních a invazních druhů do prostředí, atd. V případě skokového zvýšení turistické návštěvnosti může být žádoucí vytvoření dřevěných zábran a zavedení strážní služby.

3.6 Návrhy na vzdělávací a osvětové využití území

Na okraji PP je instalována naučná tabule seznamující návštěvníky s přírodou PP Velká louka. Ta by měla být podle potřeby (cca 1x za 10 let) obměňována z důvodu působení nepříznivých povětrnostních podmínek a aktualizace textu. Příležitostně jsou do rezervace vedeny odborné exkurze. Vzhledem k hodnotě lokality není vhodné dosavadní osvětové využití území zvyšovat.

3.7 Návrhy na průzkum či výzkum a monitoring předmětu ochrany území

Před koncem platnosti minulého plánu péče byly k dispozici závěrečné zprávy z floristického, fytoecenologického a zoologického průzkumu. V budoucnosti by bylo vhodné průběžně aktualizovat floristický průzkum a také provést inventarizaci hub, obratlovců a některých skupin bezobratlých, hlavně dvoukřídlých, blanokřídlých, brouků, vážek a motýlů. Při aktualizaci fytoecenologického průzkumu (ideálně cca 2 roky před koncem platnosti tohoto plánu péče) bude možné nově zjistit rozlohy ekosystémových předmětů ochrany, které jsou u většiny z nich indikátorem jejich stavu a další zvolené indikátory.

Pro případné úpravy managementu je nezbytné pokračovat v pravidelném monitoringu populace ostřice Davallovy (*Carex davalliana*), o. blešní (*C. pulicaris*), tolije bahenní (*Parnassia palustris*) a tyrfofilních bezobratlých organismů.

4. Závěrečné údaje

4.1 Předpokládané orientační náklady hrazené orgánem ochrany přírody podle jednotlivých zásahů (druhů činností)

Druh zásahu (činnost)	Odhad množství (např. plochy)	Četnost zásahu za období plánu péče	Orientační náklady za období platnosti plánu péče (Kč)
Ostranění náletu křovinořezem	4,2 ha	1x	222 320
Kácení vzrostlých stromů	20 ks	1x	583 000
Seč křovinořezem	1,78 ha	10×	617 400
Ruční stružkování	100 m ³	2×	5 500
Tvorba tůní	180 m ³	2×	117 400
Obnova pruhového značení	0,726 km	2×	4 613
Obnova hraničníků a cedulí	4	2×	17 600
Obnova velkého dřevěného informačního panelu	1 ks	1×	30 000
N á k l a d y c e l k e m (Kč)			1 597 833

Předpokládané orientační náklady jsou stanoveny pouze s ohledem na § 68 odst. 3 zákona č. 114/1992 Sb. Finančně-právní stránka je vždy řešena až před realizací konkrétních zásahů.

4.2 Použité podklady a zdroje informací

- Čejková A. (2019a): Botanický inventarizační průzkum Přírodní památka Velká louka – flóra. – Ms., depon. in: Správa CHKO Orlické hory, Rychnov nad Kněžnou.
- Čejková A. (2019b): Botanický inventarizační průzkum Přírodní památka Velká louka – fytocenologie. – Ms., depon. in: Správa CHKO Orlické hory, Rychnov nad Kněžnou.
- Ehredorfer F. et Hamann U. (1965): Vorschläge zu einer floristischen Kartierung von Mitteleuropa. – Ber. Deutsch. Bot. Ges., 78: 35–50.
- Faltysová H., Mackovčín P., Sedláček M. et al. (2002): Královéhradecko. – In: Mackovčín P. a Sedláček M. [eds], Chráněná území ČR, svazek V., AOPK ČR a EkoCentrum Brno, Praha.
- Farkač J., Král D. et Škorpík M. [eds] (2005). Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Bezobratlí: Red list of threatened species in the Czech Republic. Invertebrates. – AOPK ČR, Praha,
- Grulich V. et Chobot K. [eds] (2017): Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Cévnaté rostliny – Příroda, Praha 35: 1–178.
- Hejda R., Farkač J. et Chobot K. [eds] (2017): Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Bezobratlí Red List of threatened species of the Czech Republic. Invertebrates. – Příroda, Praha 36 : 1–612.
- Holec J. et Beran M. [ed.] (2006). Červený seznam hub (makromycetů) České republiky. – Příroda, Praha 24: 1–282.
- Chobot K. et Němec M. [eds.] (2017): Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Obratlovci. – Příroda, Praha 34: 1–182.
- Chytrý M. [ed.] (2007): Vegetace České republiky. 1 Travinná a keříčková vegetace. – Academia, Praha.
- Chytrý M., Kučera T., Kočí M., Grulich V. et Lustyk P. [eds] (2010): Katalog biotopů České republiky. – AOPK ČR, Praha.

- Křivan V. et Jelínek A. (2010): Zoologický průzkum PP Velká louka. – Ms., depon. in: Správa CHKO Orlické hory, Rychnov nad Kněžnou.
- Kučera J., Váňa J. et Hradílek Z. (2012): Bryophyte flora of the Czech Republic: updated checklist and Red List and a brief analysis: Bryoflóra České republiky: aktualizace seznamu a červeného seznamu a stručná analýza. – Preslia 84: 813–850
- Liška J. et Palice Z. (2010): Červený seznam lišejníků České republiky (verze 1.1). – Příroda 29: 3–66.
- Skalický V. (1988): Regionálně fytogeografické členění. – In: Hejný S. et Slavík B. [eds], Květena ČSR 1, Academia, Praha, p. 103–121.
- Štechová T. (2006): Bryofloristický průzkum PP Velká louka. – Orchis, zpravodaj Botanické sekce 25 (1): 2–5.
- Tejklová T. (2021): Mykologický průzkum v PP Velká louka. – Ms., depon. in: Správa CHKO Orlické hory, Rychnov nad Kněžnou.
- Turoňová D. (1986): Botanický inventarizační průzkum CHPV Velká louka. – Ms., depon. in: Správa CHKO Orlické hory, Rychnov nad Kněžnou.

4.3 Seznam používaných zkratk

AOPK ČR – Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky
 EVL – evropsky významná lokalita
 CHKO – Chráněná krajinná oblast
 CHOPAV – chráněná oblast přirozené akumulace vod
 IUCN – Světový svaz ochrany přírody
 KN – katastr nemovitostí
 LHC – lesní hospodářský celek
 LHP – lesní hospodářský plán
 MŽP – Ministerstvo životního prostředí
 OP – ochranné pásmo
 PK – pozemkový katastr
 NPR – národní přírodní rezervace
 ZCHÚ – zvláště chráněné území

4.4. Podklady pro plán péče zpracoval

Agentura ochrany přírody a krajiny ČR – RP Východní Čechy, Správa CHKO Orlické hory

(na zpracování se podíleli: Bc. Petra Svobodová ve spolupráci s dalšími pracovníky Správy CHKO)

Plán péče není dílem autorským, ale úředním podle § 3 písm. a) zákona č. 121/2000 Sb. (autorský zákon).

5. Přílohy

Tabulky: Příloha T1 – **Popis dílčích ploch a objektů na bezlesí a výčet plánovaných zásahů v nich**
(Tabulka k bodům 2.4.2, 2.4.3 a 2.4.4 a k bodu 3.1.2).

Mapy: Příloha M1 – **Orientační mapa s vyznačením území**

Příloha M2 – **Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ a jeho ochranného pásma**

Příloha M3 – **Mapa dílčích ploch a objektů**

Příloha M4 – **Lesnická mapa typologická**

Příloha M5 – **Lesnická mapa obrysová**

Vrstvy: Příloha V1 – **Digitální grafické znázornění průběhu hranic dílčích ploch**

Fotografie Příloha F1 – **Vybraná fotodokumentace**

Protokol o způsobu vypořádání připomínek, kterým se zároveň plán péče schvaluje

Příloha T1 – Popis dílčích ploch a objektů na bezlesí a výčet plánovaných zásahů v nich

(Tabulka k bodům 2.4.2, 2.4.3 a 2.4.4 a k bodu 3.1.2)

označení dílčí plochy	výměra (ha)	stručný popis charakteru plochy nebo objektu a dlouhodobý cíl péče	doporučený zásah	naléhavost	termín provedení	interval provádění
1	0,058	Fragment mladé smrkové olšiny na prameništi (L2.2, svaz <i>Alnion incanae</i>). Cíl péče: Zachování rozlohy biotopu vlhkých pcháčových luk a přechodového rašeliniště díky zamezení rozrůstání stromů do louky.	Vyřezávání náletových dřevin a odklizení vzniklé dřevní hmoty.	2	1. 9.–31. 3.	jednorázově
2	0,0056	Fragment mladé smrkové olšiny na prameništi (L2.2, svaz <i>Alnion incanae</i>). Cíl péče: Zachování rozlohy biotopu vlhkých pcháčových luk a přechodového rašeliniště díky zamezení rozrůstání stromů do louky.	Vyřezávání náletových dřevin a odklizení vzniklé dřevní hmoty.	2	1. 9.–31. 3.	jednorázově
3	0,01	Nálet pionýrských dřevin s výskytem upolínu nejvyššího (X12A). Cíl péče: Zamezení rozrůstání stromů do louky.	Vyřezávání náletových dřevin a odklizení vzniklé dřevní hmoty.	2	1. 9.–31. 3.	jednorázově
4	0,028	Lesní kultura s nepůvodními jehličnatými dřevinami (X9A) na okraji louky. Cíl péče: Proředění porostu, zachování rozlohy a kvality předmětů ochrany.	Prosvětlení porostu vykácením, vyřezání náletových dřevin odklizení vzniklé dřevní hmoty.	2	1. 9.–31. 3.	jednorázově
5	0,022	Lesní kultura s nepůvodními jehličnatými dřevinami (X9A) na okraji louky. Cíl péče: Proředění porostu, zachování rozlohy a kvality předmětů ochrany.	Prosvětlení porostu vykácením, vyřezání náletových dřevin odklizení vzniklé dřevní hmoty.	2	1. 9.–31. 3.	jednorázově
6	0,27	Lesní kultura s nepůvodními jehličnatými dřevinami (X9A) na okraji louky. Cíl péče: Proředění okrajů lesního porostu, zachování rozlohy a kvality předmětů ochrany.	Prosvětlení porostu vykácením, vyřezání náletových dřevin odklizení vzniklé dřevní hmoty.	2	1. 9.–31. 3.	jednorázově

označení díleč plochy	výměra (ha)	stručný popis charakteru plochy nebo objektu a dlouhodobý cíl péče	doporučený zásah	naléhavost	termín provedení	interval provádění
7	0,019	Lesní kultura s nepůvodními jehličnými dřevinami (X9A) na okraji louky. Cíl péče: Proředění porostu, zachování rozlohy a kvality předmětů ochrany.	Prosvětlení porostu vykácením, vyřezání náletových dřevin odklizení vzniklé dřevní hmoty.	2	1. 9.–31. 3.	jednorázově
8	0,16	Vlhká pcháčková louka (T1.5, asociace <i>Cirsietum rivularis</i>) na sušší části louky. Cíl péče: Zachování rozlohy a kvality biotopu.	Pravidelné kosení.	1	1. 6.–31. 8.	1× za rok
			Vyřezání náletových dřevin.	2	1. 9.–31. 3.	jednorázově
			Obnova mělkých stružek.	3	1. 9.–30. 4.	1× za 5 let
			Tvorba tůní.	3	1. 9.–31. 3.	jednorázově
9	0,35	Nevápnité mechové slatiniště (R2.2, asociace <i>Sphagno warnstorffii-Eriophoretum latifolii</i>) s různým stupněm zachovalosti. Cíl péče: Zachování rozlohy biotopu a zachování nebo zlepšení jeho kvality.	Pravidelné mozaikovitě kosení.	1	1. 6.–31. 8.	1× za rok
			Vyřezání náletových dřevin.	2	1. 9.–31. 3.	jednorázově
			Tvorba a obnova mělkých stružek.	2	1. 9.–30. 4.	1× za 5 let
			Tvorba tůní.	3	1. 9.–31. 3.	jednorázově
10	0,52	Vlhká pcháčková louka (T1.5, asociace <i>Cirsietum rivularis</i>) v mozaice s nevápnitými mechovými slatiništi (R2.2, asociace <i>Sphagno warnstorffii-Eriophoretum latifolii</i>) na vlhké části louky. Cíl péče: Zachování rozlohy biotopu a zlepšení jeho kvality.	Pravidelné mozaikovitě kosení.	1	1. 6.–31. 8.	1× za rok
			Vyřezání náletových dřevin.	2	1. 9.–31. 3.	1× za 5 let
			Tvorba a obnova mělkých stružek.	2	1. 9.–30. 4.	1× za 5 let
			Tvorba tůní.	3	1. 9.–31. 3.	jednorázově
11	0,61	Vlhká pcháčková louka (T1.5, asociace <i>Scirpetum sylvaticii</i>) s různým stupněm podmačení. Cíl péče: Zachování rozlohy biotopu a zachování nebo zlepšení jeho kvality.	Pravidelné mozaikovitě kosení.	1	1. 6.–31. 8.	1× za rok
			Vyřezání náletových dřevin.	2	1. 9.–31. 3.	jednorázově
			Tvorba a obnova mělkých stružek.	2	1. 9.–30. 4.	1× za 5 let
			Tvorba tůní.	3	1. 9.–31. 3.	jednorázově
12	0,22	Vlhká pcháčková louka (T1.5, asociace <i>Scirpetum sylvaticii</i>) v mozaice s lučními prameništi (R1.2, asociace <i>Epilobio nutantis-Montion fontanae</i>). Cíl péče: Zachování rozlohy biotopu a zachování nebo zlepšení jeho kvality.	Pravidelné mozaikovitě kosení.	1	1. 6.–31. 8.	1× za rok
			Vyřezání náletových dřevin.	2	1. 9.–31. 3.	jednorázově
			Tvorba a obnova mělkých stružek.	3	1. 9.–30. 4.	1× za 5 let
			Tvorba tůní.	3	1. 9.–31. 3.	jednorázově

naléhavost – stupně naléhavosti jednotlivých zásahů se uvádí podle následujícího členění:

1. stupeň – zásah naléhavý (nelze odložit, je nutný pro zachování předmětu ochrany),
2. stupeň – zásah vhodný,
3. stupeň – zásah odložitelný.

Příloha F1 – Vybraná fotodokumentace

Samovolně vznikající nebo obnovující se odvodňovací stružky.

Porost skřípiny v DP 6 a 11.

Současný stav jedné z tůní.